

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **M. T. i C. T.**

oskarżonych o czyn z art. 212 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 19 września 2025 r.

wniosku Sądu Okręgowego w Szczecinie zawartego w postanowieniu z dnia 2 września 2025 r., sygn. akt IV Ka 2048/24, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

postanowił

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu we Wrocławiu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 września 2025 r., sygn. akt IV Ka 2048/24, Sąd Okręgowy w Szczecinie wystąpił do Sądu Najwyższego, w oparciu o przepis art. 37 § 1 k.p.k., z wnioskiem o przekazanie do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu apelacji M. T. i C. T. od wyroku Sądu Rejonowego w Gryfinie z dnia 19 września 2024 r., sygn. akt II K 499/23, którym to wyrokiem oskarżeni zostali uznani za winnych czynu z art. 212 § 1 k.k. popełnionego na szkodę oskarżyciela prywatnego J. B. asesora Prokuratury Rejonowej w G.. Jak wskazał właściwy miejscowo w tej sprawie sąd odwoławczy, oskarżeni inicjowali i inicjują liczne

postępowania przeciwko prokuratorom i sędziom okręgu szczecińskiego, a także w szeregu pism w tym m.in. w apelacji złożonej w niniejszej sprawie podważają bezstronność również sędziów Sądu Okręgowego w Szczecinie. Zdaniem sądu występującego z inicjatywą także fakt, że stroną procesu jest prokurator Prokuratury Rejonowej w Gryfinie, którego oskarżeni pomawiali o „tuszowanie przestępstwa” w związku z jego czynnościami służbowymi tj. odmową wszczęcia śledztwa w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez prokuratorów okręgu szczecińskiego, generuje ryzyko naruszenia zasady bezstronności oraz podważa społeczne zaufanie do sądu jako organu niezależnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Okręgowego należało uwzględnić.

Wprawdzie przepis art. 37 § 1 k.p.k. ma charakter wyjątkowy i w związku z tym nie może być interpretowany rozszerzająco, zwłaszcza w kontekście treści przepisu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, nie ulega wszakże wątpliwości, że istnieją sytuacje, w których rozpoznanie sprawy przez sąd do tego właściwy miejscowo, z uwagi na udział w postępowaniu określonych podmiotów, może wzbudzić w odbiorze społecznych, i to niezależnie od sposobu rozstrzygnięcia w przedmiocie procesu, mające charakter realny wątpliwości, co do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy. Taka sytuacja jest bez wątpienia niewskazana, stanowiąc zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości, które jest jedyną przesłanką pozwalającą Sądowi Najwyższemu uwzględnić stosowną inicjatywę sądu, przed którym dana sprawa zawisała.

Gdyby na inicjatywę Sądu Okręgowego w Szczecinie spojrzeć wyłącznie przez pryzmat pism oskarżonych kierowanych do różnych organów na szczeblu regionalnym lub krajowym, w których podważają oni bezstronność i obiektywizm sędziów tego Sądu, wniosek o przekazanie niniejszej sprawy w oparciu o przepis art. 37 § 1 k.p.k. należałoby uznać za nieskuteczny. Jak to wskazuje Sąd Najwyższy w swoim orzecznictwie, podważanie autorytetu konkretnego sądu czy pomawianie sędziów lub uwłaczanie ich godności nie może jeszcze skutkować zmianą właściwości miejscowej, bo mogłoby to prowadzić do sytuacji, w której oskarżony, przez najróżniejsze insynuacje, uzyskiwałby zmianę tej właściwości

niemającą nic wspólnego z dobrem wymiaru sprawiedliwości (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1995 r., II KO 51/95, OSNKW 1996, z. 1-2, poz. 56).

Rzecz w tym, że w niniejszej sprawie oskarżycielem prywatnym jest asesor Prokuratury Rejonowej, który podejmował niekorzystne z punktu widzenia oskarżonych czynności procesowe, a związane ze składanymi przez nich zawiadomieniami o popełnianiu przestępstw przez prokuratorów regionu szczecińskiego, którzy z kolei mieli „tuszować” przestępstwa popełniane przez innych prokuratorów tego okręgu oraz sędziów sądów różnego szczebla z terenu właściwości apelacji szczecińskiej.

W takiej konfiguracji podmiotowej trudno odrzucić możliwość, pojawienia się u strony postępowania, jaką są oskarżenia, ale też w odbiorze społecznym (u postronnego obywatela) – wprawdzie bez wątplenia nieuprawnionych – lecz jednak prawdopodobnych wątpliwości, i to niezależnie od ostatecznego rozstrzygnięcia, czy przedmiotowy sprawa rozpoznana została w sposób obiektywny i bezstronny, bez jakichkolwiek poza procesowych wpływów. Zagrożenie dla dobra wymiaru sprawiedliwości jest w takim wypadku ze wszech miar realne, a nie tylko hipotetyczne.

Z tych względów, w interesie wymiaru sprawiedliwości, a więc dla przeciwdziałania mylnemu odbiorowi społecznemu o braku bezstronności sądu, jest rozpoznanie apelacji oskarżonych przez inny sąd równorzędny i to spoza okręgu Sądu Apelacyjnego w Szczecinie.

Uwzględniając powyższe postanowiono jak na wstępie.

[J.J.]

[r.g.]

